

ECHA-16-A-03-HR

Uredbe REACH i CLP – dosadašnje putovanje

ECHA je objavila izvješće koje daje sliku utjecaja, uspješnosti i preostalih izazova uredbi REACH i CLP, inovativnih europskih propisa o kemikalijama.

Uredba REACH, usuglašena 2006., predstavlja značajnu promjenu u načinu regulacije i upravljanja kemikalijama u Europi. Uredba ima za cilj osigurati sigurnu proizvodnju i uporabu kemikalija radi zaštite zdravlja ljudi i okoliša i istodobno ojačati inovativnost i konkurentnost europske industrije.

Od 2009., Uredbom CLP jamči se da se informacije o opasnostima koje kemikalije predstavljaju jasno priopćavaju radnicima i potrošačima putem njihova razvrstavanja i označivanja. Uredbama REACH i CLP, Europa je postala predvodnik u području sigurnosti kemikalija.

1. KOJE SU DOSADAŠNJE GLAVNE PREDNOSTI?

Sigurnije kemikalije i transparentni podaci

Uporaba kemikalija postaje sigurnija. Poduzeća prikupljaju informacije o učinku svojih kemikalija na zdravlje ljudi i okoliš i te su informacije sada besplatno dostupne svim nadležnim tijelima, građanima i poduzećima na ECHA-inoj internetskoj stranici. Prije donošenja Uredbe REACH, čak ni tijela nadležna za sigurnost kemikalija nisu imala pristup podacima na takvoj razini. Poduzeća svakodnevno prikupljaju sve veći broj podataka kao odgovor na zahtjeve ECHA-e i država članica.

Iako kvaliteta podataka nije ujednačena, sve veći broj poduzeća dostavlja ECHA-i i svojim klijentima podatke zadovoljavajuće kvalitete. Uz pomoć takvih informacija poduzeća mogu jamčiti sigurnu uporabu tvari u svojim lancima opskrbe i donositi održive poslovne odluke. To rezultira boljim upravljanjem kemikalijama i boljom kvalitetom proizvoda. Nadležna tijela mogu usmjeriti svoje napore na tvari posebno zabrinjavajućih svojstava radi zaštite zdravlja ljudi i okoliša. U konačnici, i sami potrošači mogu donositi sigurnije izbore.

Zamjena opasnih kemikalija sigurnijim kemikalijama

Najopasnije kemikalije, takozvane tvari posebno zabrinjavajućih svojstava, postupno se uklanjaju i u velikom broju zamjenjuju sigurnijim alternativama. Relativno mali broj poduzeća zatražio je odobrenje za uporabu tvari posebno zabrinjavajućih svojstava.

Europska poduzeća sve više primjenjuju inovativne pristupe u svrhu nalaženja sigurnijih alternativa za najopasnije tvari. Još uvijek se može učiniti više, no ne treba podcijeniti pritiske na osnovi kojih daljnji korisnici, trgovci na malo i potrošači sve više potražuju sigurnije kemikalije. Rastom osviještenosti

o tvarima posebno zabrinjavajućih svojstava, potražnji potrošača i kretanju prema kružnom gospodarstvu inovativna rješenja postat će još privlačnija.

Od 2006. registrirano je gotovo 1 500 novih tvari, a godišnji je trend u porastu. Te nove tvari često su sigurnije i održivije od starih. Uredbom REACH potiče se taj trend tako što se osigurava da je za tvari koje se upotrebljavaju u istraživanju i razvoju potrebno manje podataka.

Bolje metodologije ispitivanja

Moderne metodologije ispitivanja također pomažu u tome da se smanji broj ispitivanja kemikalija na životinjama. U Uredbi REACH zahtijeva se da poduzeća razmjenjuju podatke pri registraciji svojih kemikalija kako bi se smanjio broj nepotrebnih ispitivanja. Poduzeća se također u velikoj mjeri koriste alternativama ispitivanjima na životinjama iako obrazloženja za to često moraju počivati na čvršćim osnovama. Poduzeća koja predlože ispitivanje na životinjama moraju pružiti obrazloženje za svoju odluku i opisati koje su alternative metode razmotrili. Kako bi se dodatno smanjio broj nepotrebnih ispitivanja na životinjama, ECHA pozdravlja daljnji razvoj u tom pogledu i brže usvajanje alternativnih metoda.

ČINJENICE I POKAZATELJI

- Na ECHA-inoj internetskoj stranici dostupne su informacije o više od **120 000 kemikalija**.
- Na popis tvari koje podliježu autorizaciji stavljena je **31 od 168 tvari posebno zabrinjavajućih svojstava**. Te se tvari ne mogu upotrebljavati bez posebnog odobrenja.
- Postoji **20 ograničenja** uporaba opasnih kemikalija na osnovi kojih se smanjuju rizici koje one predstavljaju.
- Postoji **200 mišljenja** o usklađenom razvrstavanju i označivanju koja potiču daljnje djelovanje u pogledu upravljanja rizicima.
- ECHA je na svojoj internetskoj stranici objavila više od **54 000 registracijskih dosjea** za **14 000 tvari**.
- Gotovo **10 000 poduzeća** registriralo je kemikalije.
- Više od **10 000 poduzeća** obavijestilo je ECHA-u o tome kako su razvrstala svoju tvar.
- Stotine poduzeća izravno je ili neizravno zatražilo **odobrenje za uporabu** posebno zabrinjavajuće tvari.

lako uočiti razvrstavanja koja se ne podudaraju. To bi moglo potaknuti poduzeća na provedbu poboljšanja.

Informacije o kemikalijama u potrošačkim proizvodima koje nedostaju

Potrošači još uvijek imaju premalo informacija o tvarima posebno zabrinjavajućih svojstava u proizvodima, osobito u proizvodima koji su uvezeni u EU. Poduzeća su obvezna obavijestiti ECHA-u o takvim tvarima u proizvodima, no vrlo je mali broj onih koji su to dosad učinili. Osobito uvoznici trebaju ozbiljno shvatiti svoje odgovornosti i obavijestiti ECHA-u o učincima koje bi njihovi proizvodi mogli imati na potrošače.

3. ŠTO TREBA PROMIJENITI?

ECHA ne smatra da postoji hitna potreba za revizijom Uredbe REACH, no poboljšanja su potrebna. Ovo su najvažnije preporuke:

- Kako bi se poboljšala kvaliteta podataka o kemikalijama, tražimo od Europske komisije da pojasni zakonske obveze u pogledu ažuriranja dosjea.
- Potrebno je poboljšati obuhvaćenost nanooblika tvari u registracijskim dosjeima. U Uredbi REACH trenutačno ne postoje izričiti zahtjevi u pogledu obavješćivanja o nanomaterijalima i veliki broj poduzeća ne dostavlja takve informacije. ECHA očekuje da Europska komisija utvrdi jasne zahtjeve u pogledu obavješćivanja o nanomaterijalima.
- Neka poduzeća dostavljaju proturječna samorazvrstavanja tvari u inventaru razvrstavanja i označivanja. ECHA preporučuje da se Uredba CLP izmijeni tako da poduzeća imaju

obvezu razmjenjivati podatke i usuglasiti se oko razvrstavanja.

- Građani EU-a moraju imati pouzdanije informacije o tvarima posebno zabrinjavajućih svojstava u proizvodima koje kupuju. Postojeći zakonski zahtjevi u pogledu obavješćivanja nisu se pokazali zadovoljavajućima i potrebno ih je preispitati.
- Sučelje između uredbi REACH i CLP i drugih zakonskih propisa potrebno je optimizirati, i to primjerice tako da se bolje iskoriste podaci koji su prikupljeni radi usklađivanja s ostalim zakonodavnim propisima EU-a. Na taj bi se način smanjilo nepotrebno opterećivanje poduzeća, a potrošačima osigurala veća jasnoća i dosljednost.

4. SLJEDEĆI KORACI

Nakon isteka roka za registraciju u 2018., imat ćemo potpunu, jedinstvenu sliku kemikalija koje se upotrebljavaju u Europi. Na osnovi tih informacija otkrit će se nove tvari koje treba podvrći upravljanju rizicima i sigurnije alternative koje industrija treba razmotriti.

Kemijska industrija dinamičan je sektor. U tom se sektoru na redovitoj osnovi razvijaju nove tvari, dok se stare uklanjaju. Također, u budućnosti će sve nove kemikalije morati biti registrirane, a njihovi učinci opisani i procijenjeni kako bi se jamčila njihova sigurna uporaba.

Za sada je Europska unija na dobrom putu da ostvari sigurniji život svojih građana i bolje zaštićen okoliš.

Izvešća o funkcioniranju uredbi REACH i CLP: echa.europa.eu/publications => izvješća

